

Amikor parancsnoki sofőr voltam egy napig

Az úgy történt, hogy éppen a folyosót mostam, mikor hallom a megafonban: *Sági honvéd azonnal jelentkezzen a századparancsnoknál!*

Nocsak, nagy lehet a baj – gondoltam –, ha már engem hívat a századparancsnok. De hát nincs mese, ha hívnak, menni kell!

Eldobtam a vödröt meg a „fókát”, kimosakodtam, rendbe szedtem magam és bekopogtam a századparancsnoki irodába.

Kriston százados az asztalánál ült és jól láthatóan az én kartonom volt előtte. Szabályosan lejelentkeztem és vártam, mikor derül ki jövetelem célja. Nem kellett sokáig várni, rövidesen megszólalt:

- *Jól látom, hogy magának van jogosítványa?* – kérdezte.
- *Jelentem, igen!* – feleltem.

Még néhány közömbös kérdést tett fel, például a tanulmányaimról (főiskolát végeztem), majd megszólalt:

- *Sági honvéd! Vegye úgy, hogy máától ön a parancsnoki sofőr! Megértette?*

Azt már megtanultam, hogy az ilyen kérdésre csak egy féle válasz lehetséges, mégpedig egy hatalmas IGEN!

Ezt a tiszthelyettesek és az öreg katonák is azzal szokták érzékeltetni, hogy ha olyan parancs érkezik, hogy fessek be az eget, nem azt kell kérdezni: *de, hát hogyan?*, hanem azt, hogy: *milyen színűre?* Így aztán megadtam a választ:

-*Jelentem, igen!*

Még annyit mondott, hogy másnap reggel 7 órakor jelentkezzem a telephelyen Pánczél törzsőrmesternél és elbocsátott.

Zúgó fejjel jöttem ki, kissé zavarodottan, ami attól is lehetett, hogy fogalmam sem volt, mit jelent ez a beosztás, amivel a századparancsnok megkínált.

Persze, többen már vártak az iroda előtt, fontos elfoglaltságot mímelve, hogy elsőik között értesüljenek, vajon mit akarhatott a századparancsnok egy újonctól? Ilyen tulajdonképpen nem gyakran szokott előfordulni.

Hamar híre ment ugyanis az esetnek és mindenki – még az öreg katonák is –, kíváncsi volt az okokra.

Általában két ok miatt szoktak újoncok a századparancsnoki irodába menni, úgymint kitüntetés. vagy fenyítés miatt. De esetünkben egyik eshetőség sem játszott szerepet.

Mikor sürgető noszogatásukra elmondtam dióhéjban, hogy miről volt szó, többen irigykedve néztek rám. Az egyik csak ennyit mondott:

- *Mázlista!*

A másik megjegyezte:

- *Na, legalább nem kell többet folyosót mosnod, meg WC-t takarítanod!*

Nem értettem, és ártatlanul megkérdeztem:

- *De, hát miért nem?*

Erre már egy öreg katona válaszolt:

- *Katona! Ne legyen már értetlen, maga kapta a század legjobb beosztását! Nem lesz más dolga, mint a „főnököt” fuvarozni mindenfelé, rengeteg szabadideje lesz, míg mások seprűvel és lapáttal izzadnak, maga a telephelyen a hús garázsban „simogatja” az autóját. Uri dolga lesz!*

No, ha így lesz, én nem vagyok ellene – gondoltam magamban –, mostam én már fel annyiszor a folyosót meg a WC-t, hogy ha mindenkor csak 10 Ft-ot kaptam volna, most enyém lenne az a fehér FIAT sport kupé autó, amelyiket annyiszor megbámultam és amelyik az egyik tiszt tulajdona volt.

Kezdtem most már büszkén körülnézni és bezsebeltem a nem kis számú elismerő és irigy pillantásokat.

Ekkor ismét az iménti öreg katona szólalt meg:

- Maga biztos autószerelő, hogy meg tudja javítani a gépkocsit – mondta.

- Én? – kérdeztem csodálkozva – majd az autószerelők megjavítják, gondolom ekkora laktanyában csak akad néhány, mivel én még a motorháztetőt sem igen emeltem fel.

És tényleg így volt. Műszaki antitalentum lévén fogalmam sem volt, mitől megy egy autó, nemhogy még én javítsam meg!

Mindenesetre ez egy kissé lehűtötte kezdeti lelkesedésem és már nem is annyira örültem ennek a váratlan fejleménynek.

Újonc katona cimboráimmal – Bodrogi Tibivel, Dobrovcszki Mikivel és még néhány hozzám közelebb állóval még sokáig elemeztük a kérdés mikéntjét, míg végül – úgy találtuk – rájöttünk, hogy miért eshetett rám a választás.

Én ugye érettségiztem, sőt főiskolát is végeztem, nyilván a századparancsnoknak sem mindegy, hogy milyen katona ül mellette, lehet-e vele értelmes dolgokról beszélgetni a hosszú utakon.

Mindenesetre izgatottan vártam a másnap reggelt, hogy kiderüljön, mi lesz a munka e „magas” beosztásom első napján.

Másnap reggel pontban 7-kor jelentkeztem Pánczél törzsnél a gépkocsi telephelyen

Végigmért, majd így szólt:

- *Szóval maga az?* – kérdezte.
- *Jelentem, én!* – feleltem.
- *Kimegyünk Tolnára, a szovjet tanpályára, ott lesz próbavezetés – mondta.*

Úgy is lett! Kiérve a tanpályára azt láttam, hogy különböző „ötletes” akadályok vannak, amelyek csak egy célt szolgáltak, megnehezíteni szegény gépkocsivezetők dolgát.

Voltak itt két oldalt láncon függő csengők, és ezek jelezték, ha valahol neki ment az autó, szűk helyek, ahova be kellett tolatni, stb.

Grätzner főhadnagy volt a főnök, ő tartotta az eligazítást, közölve, hogy kinek mi lesz a dolga.

Az eligazítás után Pánczél törzs odavezetett egy olajzöld színű GAZ gépkocsihoz és közölte, ez lesz az én autóm.

Na, gondoltam, ilyen autót még úgy sem sokat láttam, nem hogy még vezettem volna.

Körüljártam, megnéztem kívül, belül. Ami aggasztott – később kiderült, nem is alaptalanul -, hogy bot sebességváltója volt, amivel én még életemben nem találkoztam. A gépkocsi vizsgámat is egy kézi sebváltós Moszkvicsban tettem le. Arról nem beszélve, hogy azóta - 4 éve - nem is vezettem autót.

De sok töprengésre nem volt idő, Pánczél törzs beült mellém és csak ennyit mondott:

- *Mehetünk!*

Hogy merre, arról viszont szó sem esett. Én meg nem akartam tudatlannak látszani, úgy, hogy én sem kérdeztem.

Pár másodperccel előttem indult el egy teherautó, gondoltam őt követem. Nem lehetett rossz döntés, mert a mellettem ülő „mentorom” nem szólt semmit.

Megfogtam a botváltót, de olyan óvatosan, mint szégyenlős utcalány a szolgálataiért kapott bankjegyeket és megpróbáltam eltalálni az egyes fokozatot, ami nem volt egyszerű, mert izgalmamban azt sem láttam, hogy a váltó tetejére jól láthatóan fel voltak tüntetve az elérhető sebességek.

Tekergettem jobbra, balra, a váltó recsegett, míg végül a törzs megszánt és betette egyesbe a járművet. Néhány bakugrás után elindultunk, de meg kell jegyeznem, ekkor már a törzs néhányszor gyanúsan rám nézett.

Na – hogy ne szaporítsam a szót -, sorra küzdöttem le az akadályokat, de be kell vallanom, ahol a nagy mentesítő autók csengőszó nélkül átmentek, én a kis GAZ kocsimmal hol itt, hol ott csengettem.

A tolatásnál sem volt sokkal jobb a helyzet, kétszer, háromszor is neki kellett futnom, míg sikerült.

Szokatlan volt az egész, na! Ekkor már világossá vált számomra, nem én leszek a reggel meghirdetett „Legjobb gépkocsivezető” cím és az ezért járó 3 nap szabadság boldog tulajdonosa.

Szóval, mentünk, mendegéltünk, míg végül elértünk egy olyan akadályhoz, amit én csak autómosónak neveztem el, ugyanis teljesen rá hajazott.

Két emelkedő beton pilléren kellett áthaladni, közöttük lyuk volt, ami még nehezebbé tette a feladatot. A nagy autó simán átment, én viszont megálltam előtte tájékozódni. Azt méregettem, vajon a szűk, kis nyomtávú autómmal nem esünk-e bele a két pillér közötti lyukba?

Ekkor megszólalt Pánczél törzs:

- *Mi van katona? Nem mer átmenni?*

Na, nekem sem kellett több! Micsoda? Még hogy én nem merek valamit? Na, ilyen aztán nincs! Gázt adtam és nagy sebességgel ráhajtottam a rámpára.

Már majdnem átértünk, és csak pár centit tévedtem. Ez azonban elég volt hozzá, hogy az autó bal hátsó kereke belement a lyukba, majdnem 90 fokban balra dőlt, még az ajtó is kinyílt.

Én, hogy ki ne essek, a kormányba kapaszkodva lógtam a levegőben, kedvenc törzsőrmesterem pedig rám esve próbált feltápaszkodni.

Na, hogy ne ragozzam tovább, a többi akadályt már nem is kellett megpróbálnom. Gondolom, kitaláljátok, hogy miért?

Nem szaporítom a szót! Másnap napiparancsban hirdették ki: *„két hét laktanyafogság terhe mellett Sági honvédet tilos a telephely területére beengedni.”*

Hogy jogos volt-e a szigorú napiparancs? Úgy gondolom, erről kár lenne vitát nyitni!

Hát így történt, hogy életem legmagasabb katonai beosztását csak egy napig élvezhettem!